

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка Факультет української філології та журналістики
Кафедра журналістики

**Силабус
навчальної дисципліни
«Інформаційні жанри»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ІНФОРМАЦІЙНІ ЖАНРИ Мова викладання – українська.
Викладачі	Почапська Оксана Іванівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики
Профайл викладача	Почапська Оксана Іванівна – Кафедра журналістики (kpnpu.edu.ua)
E-mail	rochapska.oksana@kpnpu.edu.ua
Консультації	середа 15.00–16.00 / 15.30–16.30 Місце проведення консультацій – 120 аудиторія (центральний корпус), платформи MOODLE, ZOOM.

2. Анотація до курсу

«Інформаційні жанри» — це дисципліна, покликана формувати у студентів знання про специфіку інформаційних жанрів, їхній стан і перспективи розвитку; подавати системні основи знань і навичок, необхідних для підготовки журналістами творів у межах групи «інформаційні жанри».

Розуміння жанрової палітри є дуже важливим для журналіста. Інформаційні жанри сьогодні у надзвичайно швидких інформаційних потоках набувають дедалі більшої популярності, що вимагає від журналіста вміння орієнтуватися у жанрових особливостях і відмінностях між замітками, інтерв'ю, інформаційними звітами і т.д. Окрім того, важливим етапом роботи із інформаційними жанрами є вміння формувати заголовки, ліди, визначати головні моменти, які можуть бути підкреслені у врізках і т.д.

3. Мета і завдання курсу

Мета дисципліни – опанування основ інформаційних жанрів, здобуття практичних навичок, необхідних для успішної журналістської діяльності в галузі інформаційної журналістики.

Загальнотеоретичні завдання: розширити знання здобувачів вищої освіти в галузі особливостей розвитку інформаційної журналістики в Україні; дати чітке розмежування понять «журналістика факту» і «журналістика думки».

Практичні:

- розвивати навички підготовки журналістських текстів інформаційних жанрів для всіх типів медіа;
- формувати уявлення про особливості підходів до створення журналістських текстів, присвячених новинам для кожного з типів медіа;
- інформувати про важливе місце підготовки новин у професійній діяльності журналістів різних медіа;
- вчитися формувати заголовки, ліди і врізку при оформленні синтетичних жанрів, що тяжіють до інформаційності (н-д, інтерв'ю, репортаж).

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування

положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.
ЗК 05	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 07	Здатність працювати в команді
ЗК 17	Здатність спілкуватися із представниками інших професійних груп (експерти у різних галузях, з якими журналіст працює в межах виконання професійних обов'язків).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
СК 02	Здатність формувати інформаційний контент
СК 03	Здатність створювати медіапродукт
СК 05	Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.
СК 07	Здатність до формування громадської думки, світогляду
СК 11	Формування базових уявлень про правову систему медіадіяльності
СК 12	Здатність створювати власний медійний текст / медійний продукт на основі етичних і правових норм із врахуванням інформаційних потреб і запитів цільової аудиторії
СК 13	Здатність виявляти навички роботи універсального журналіста у регіональній редакції
СК 14	Здатність до самопрезентації та самоіміджування

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний, заочний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій (Google Meet, Zoom, BigBlueButton).

5. Результати навчання

ПРН 03	Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
ПРН 07	Координувати виконання особистого завдання із завданням колег, піклуватися про власне здоров'я, провадити здоровий спосіб життя.
ПРН 08	Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування цих знань
ПРН 14	Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.
ПРН 16	Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і на створення медіапродукту, а також його промоцію.
ПРН 17	Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.
ПРН 22	Створювати інформаційний продукт для інтернет-медій і просувати його у соціальних мережах; застосовувати технології комунікативного супроводу й SMM.
ПРН 25	Здійснювати монтування відеопрограм в основних програмах для монтування відео

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	Філологія галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 Журналістика
Рік навчання / рік викладання	Перший
Семестр вивчення	Другий
ЕКТС	5
Загальний обсяг годин	150
Кількість годин навчальних занять	60
Лекційні заняття	26
Практичні заняття	34
Самостійна та індивідуальна робота	90
Форма підсумкового контролю	Екзамен

7. Пререквізити і курсу

Дисципліни-пререквізити: Вступ до спеціальності, Теорія твору і тексту, Медіабезпека, Інформаційні технології в медіагалузі, Аналітичні жанри, Художньо-публіцистичні жанри.

Кореквізити курсу. Паралельно із вивченням дисципліни «Інформаційні жанри», студенти опановують «Репортерську працю», «Журналістську етику» і «Оптимізацію текстів для інтернет-ресурсів». Це дасть можливість комплексно підійти до процесу формування компетенцій, необхідних в роботі журналіста-репортера.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE та платформ для відеозв'язку ZOOM, Google Meet, BigBlueButton. Для роботи із візуалізацією інформаційних жанрів, студентам буде необхідна фотокамера (камера смартфона із розширенням мінімум 8 мега пікселів та 16-кратним зумом).

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpnu.edu.ua/pravyly-vnutrishnoho-rozporядku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі вищої освіти поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем вищої освіти питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі вищої освіти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі першого рівня можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі першого рівня будуть ставити викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними практико-орієнтованими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	денна форма				
		зокрема				
		лж	пз	лаб.	інд.	с.р.
Тема 1. Журналістика як інформаційний простір	11	4	2	-	-	5
Тема 2. Факт. Різновиди фактів. Факти, оцінки, судження	13	4	4	-	-	5
Тема 3. Заголовок. Різновиди заголовків	14	4	4	-	-	6
Тема 4. Лід. Різновиди лідів. Правила роботи із лідами	16	4	6	-	-	6
Тема 5. Замітка як основний жанр в системі інформаційних жанрів.	14	4	6	-	-	4
Тема 6. Інтерв'ю. Різновиди. Правила роботи.	12	4	4	-	-	4

Тема 7. Звіт. Різновиди звітів.	12	2	6	-	-	4
Тема 8. Новітні жанри інформаційної журналістики (коментар, розширене інформаційне повідомлення та ін.)	14	2	6	-	-	6
Самостійна робота (виконання індивідуального проектного завдання: формування власного портфоліо)	50	-	-	-	50	-
Разом годин	150	26	34	-	50	40

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам:

Денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Екзамен
Поточний контроль	Самостійна робота / індивідуальне завдання	МКР	
20 балів	20 балів	20 балів	40

Поточний контроль (20 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (20 балів)

Самостійна робота здобувача вищої освіти із дисципліни «Інформаційні жанри» полягає у створенні власного портфоліо у галузі інформаційної журналістики. За період вивчення дисципліни студенти виконують завдання із написання і підготовки до публікації матеріалів у медіа. Кращі матеріали будуть рекомендовані до публікації у медіа міста / області. Із опублікованих матеріалів студент komponує власне портфоліо.

При оцінці самостійної роботи враховуються такі критерії:

- Розмаїття жанрів (в групі інформаційних) (0-5 балів)
- Повнота висвітлення тем (0-5)
- Посилання на джерела інформації (0-5)
- Перевіреність фактів (0-5)

Максимальна оцінка – 20 балів.

Самостійна робота 20 балів	«задовільно»	11-13
	«добре»	14-18
	«відмінно»	19-20

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 20 балів	«задовільно»	11-13
	«добре»	14-18
	«відмінно»	19-20

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони отримують допуск після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. При складанні екзамену здобувачі вищої освіти повинні набрати бал не менше 24 від загальної кількості (40), що складе 60% від загального вагового балу.

Здобувачам вищої освіти, які не отримали екзамену, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та

ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика: нач.посіб.,за заг. ред. В. Ф.Іванова. ,К.: Академія Української преси, 2011. 262 с.
2. Галич В. М. Поетика публіцистичного тексту (на матеріалі творчості Олеса Гончара): навч. посіб. К. : Шлях, 2006. 200 с.
3. Почапська О.І. Інформаційні жанри (навчально-методичний посібник). Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д.Г., 2013. 104 с.
4. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів інформації: навч. посіб. К.: ВПЦ "Київський університет", 2008.334 с.
5. Кузнєцова О.Д. Професійна етика журналістів: посібник: 2-ге вид., перероб. і допов. Л.: ПАІС, 2007. 246 с.
6. Соломін Є. О. Телевізійні новини. Луганський досвід: монографія. У.:ФОП Береза А. 2015. 209 с.
7. Ян Шмідт. Нова мережа: Ознаки,практики і наслідки веб 2,0: посібник / пер. з нім. В. Климченко; за заг. ред. В.Іванова. К.: Центр Вільної Преси, 2013. 284 с.
8. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник. 2011. 496 с.
9. Назаренко Г.І. Інформаційні жанри журналістики: Навчальний посібник. - Київ: Національний авіаційний університет, 2009. - 124 с.
10. Назаренко Г.І. Інформаційні жанри журналістики. Навчальний посібник. Частина 1. К.: НАУ, 2010. 32 с.
11. Куляс І.П. Ефективне виробництво теленовин. К.: ХББ, 2006. 120 с.
12. Чекмишев О. Основи журналістики. К., 2021. 168 с.